

PM

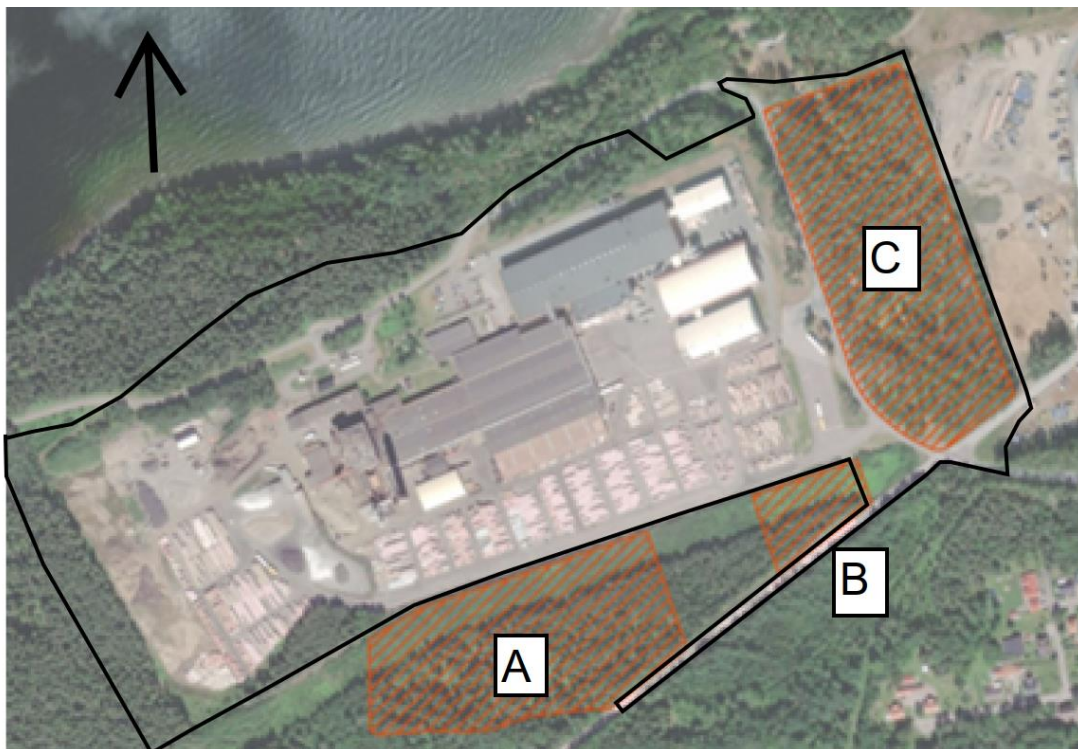
UPPDRAG Fudge	UPPDRAGSLEDARE Ulrika Thörnblad	DATUM 2021-09-10
UPPDRAGSNUMMER 30021459	UPPRÄTTAD AV Niklas Nord	

Utlåtande om förutsättningarna för markmiljö inom kommande detaljplaneområde

Inledning

Paroc AB är en internationell tillverkare av stenullsisolering. En av företagets tillverkande industrier ligger i Hällekis i Götene kommun. Paroc avser att ansöka om nytt tillstånd enligt miljöbalken för sin verksamhet i Hällekis. Prövningen avser möjliggörande av en expanderingsverksamhet. I samband med detta behöver också en ny detaljplan tas fram, se Figur 1.

I förbindelse med detaljplaneprocessen behöver riskerna för förorenad mark inom området belysas.

Figur 1. Figuren visar de områden där Sweco under 2020 och 2021 har utfört markmiljöundersökningar. Område A och B undersöktes 2020 och område C undersöktes 2021. Detaljplaneområdets ungefärliga utbredning är svartmarkerad. Notera att större delen av Område C inte ingår i detaljplaneprocessen.

Genomförda undersökningar

Inom fabriksområdet och i skogsområdet söder och öster om mineralullsfabriken har det utförts flera markmiljöundersökningar. I Swecos statusrapport från 2015 listas de undersökningar som har gjorts före 2015. Under 2020 och 2021 har Sweco utfört två markmiljöundersökningar.

Vid markmiljöundersökningen inför statusrapporten 2015 (Sweco 2015) noterades inom fabriksområdet alifater över Naturvårdsverkets riktvärden för mindre känslig markanvändning (MKM) i en provpunkt. I en annan provpunkt noterades nickel över MKM och koppar och krom noterades över riktvärdet för känslig markanvändning (KM). I en provpunkt inom Parocs östra fabriksområde (precis öster om Område C i Figur 1) noterades nickel i halter över gränsen för farligt avfall. I samma provpunkt noterades alifater, kobolt, koppar, krom och zink över MKM medan arsenik, barium, bly och kadmium noterades över KM.

I skogsområdena söder och öster om nuvarande fabriksområde, se Figur 1, har generellt förhöjda halter av barium noterats i ytjorden (Sweco 2020 och Sweco 2021). Förhöjda bariumhalter var mest frekvent i området öster om fabriksområdet, område C i Figur 1 och några andra ämnen överstigande relevanta jämförvärden har inte påträffats. De förhöjda bariumhalterna bedöms orsakas av diffus luftdeposition. Precis norr om område C i Figur 1 finns en skjutbana. Inom skjutbaneområdet finns områden som är utfyllda med rödfyr. Rödfyren innehåller förhöjda halter av flertalet metaller såsom t.ex. arsenik, uran, molybden och vanadin.

Bedömning

Utifrån tidigare undersökningar bedöms risken som låg, att marken inom området som omfattas av den nya detaljplanen, se Figur 1, skulle vara förorenat i någon större omfattning. Eventuella risker torde vara att fyllnadsmaterial påträffas.

I ytjorden i skogen söder men främst öster om fabriksområdet har det konstaterats förhöjda bariumhalter. Det bedöms sannolikt att förhöjda bariumhalter även finns väster och norr om nuvarande fabriksområde. Förhöjda bariumhalter torde inte vara ett problem för detaljplaneprocessen utan är mer en fråga vid eventuell masshantering om ytjorden behöver schaktas bort och tas om hand i framtiden.

I och runt skjutbaneområdet finns fyllnadsmassor i form av rödfyr som innehåller förhöjda halter av flertalet metaller. Sweco (2021) bedömde att rödfyren kan ligga kvar och utgör inte några nämnvärda risker för människa eller miljö. Men om schakt ska utföras i marken där rödfyr finns måste detta anmälas till berörd tillsynsmyndighet samt att rödfyren bör läggas på lämplig deponi (Länsstyrelsen 2014).

I övrigt bör det nämnas att runt fabriksområdet finns asfalterade vägar och både asfalten och underliggande material kan vara förorenade men detta är inget som har undersökts.

Sammantaget bedöms riskerna att påträffa föroreningar inom närområdet i norr och väster om fabriksområdet som låga.

2 (3)

PM
2021-09-10

Referenser

Länsstyrelsen 2014. Områden med rödfyr. Vägledning 2014-06-24. Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Miljöskydds-enheten. 2014-06-24.

Sweco 2015. Statusrapport. Fabriken i Hällekis. Unr 1352109000. 2015-12-16.

Sweco 2020. Miljöteknisk markundersökning (MMU). Del av fastighet Hönsäter 5:4. Unr 13012106. 2020-12-08.

Sweco 2021. Rapport. Markmiljöprovtagning inom mineralullsfabriken samt del av fastighet Hönsäter 5:4. Unr 30021459. 2021-05-26.